

Også når det gælder hudkræft, stiger risikoen med længden af ansættelsen. Sammenlignet med andre lønmodtagere har ansatte inden for politiet omkring 50 pct. øget risiko, når ansættelsen har været længere end 10 år.

For både hud- og modermærkekræft er de væsentligste risikofaktor udsættelse for solens ultraviolette stråler, solarier og ioniserende stråling. På grund af politiets uniformering er det næppe sandsynligt, at erhvervs-mæssig udsættelse for solstråler ved udendørsarbejde er den væsentligste årsag til den øgede risiko.

ØGET RISIKO FOR ANDRE

KRÆFTFORMER

Endelig har ansatte i politiet 30 pct. øget risiko for leukæmi, som også er fundet i andre undersøgelser, samt en øget risiko for kræft i nyrebækken og urinrør.

Kvinderne har dertil en fordobling af risikoen for kræft i munden samt en 10 pct. øget risiko for brystkræft, der dog ikke er signifikant. Skiftarbejde er mistænkt som årsag til brystkræft.

BRUG DIN BFA!

BFA Service og Turisme er et udvalg, hvor faglige organisationer og arbejdsgiverforeninger inden for servicefagene arbejder for at give virksomheder og medarbejdere brugbare informationer om arbejdsmiljøarbejdet.

BFA service, som vi kaldes til dagligt, har udarbejdet en række vejledninger, foldere og pjecer om relevante emner i branchen. Hertil kommer, at vi løbende arrangerer konferencer og seminarer om arbejdsmiljøspørgsmål.

Du kan læse meget mere om alt dette på www.bfa-service.dk, men du er også velkommen til at kontakte os - se nedenfor.

Vi er til for at blive brugt!

BFA | Transport
Service – Turisme
Jord til Bord

Branchearbejdsmiljøudvalget Service – Turisme
Arbejdsgiversekretariatet
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
Tlf. 33 77 33 77
www.bfa-service.dk

Branchearbejdsmiljøudvalget Service – Turisme
Arbejdstagersekretariatet
Kampmannsgade 4
1790 København V
Tlf. 88 92 01 43
www.bfa-service.dk

Sekretariat for
BFA Transport, Service – Turisme og Jord til Bord
H.C. Andersens Boulevard 18
1787 København V
www.bfa5.dk

Videncenter for Arbejdsmiljø
Lersø Parkallé 105
2100 København Ø
Tlf. 39 16 53 07
www.arbejdsmiljoviden.dk

Arbejdstilsynet
Landskronagade 33
2100 København Ø
Tlf. 70 12 12 88
www.at.dk

Kræftens Bekæmpelse
Strandboulevarden 49
2100 København Ø
Tlf.: 33 25 75 00
www.cancer.dk

Informationsmaterialet kan også hentes på BFA's hjemmeside www.bfa-service.dk eller Kræftens Bekæmpelses hjemmeside www.cancer.dk

(modelfoto)

POLITI

Risikoen for kræft
blandt ansatte i politiet

BFA | Transport
Service – Turisme
Jord til Bord

Ansatte inden for politiet har større risiko for kræft i tyk- og endetarm end andre danske lønmodtagere. Det er den overordnede konklusion i en rapport fra Kræftens Bekæmpelse, der som en del af en større undersøgelse kortlægger kræfttrisikoen inden for forskellige erhverv.

STØRRE RISIKO

Det er kendt, at arbejdsmiljøet kan være medvirkende årsag til kræft, og der er store forskelle i kræfttrisikoen blandt forskellige brancher. For at følge udviklingen og for at kunne være opmærksomme på eventuelle risikofaktorer har Branchearbejdsmiljørådet for service- og tjenesteydelser fået kortlagt kræfttrisikoen inden for forskellige erhverv i Danmark.

OM UNDERSØGELSEN

Rapporten giver først og fremmest svar på, hvor stor risiko ansatte inden for politi har for i alt 52 kræftsygdomme sammenlignet med andre lønmodtagere. Samtidig gør materialet det muligt at registrere, hvornår personerne blev ansat, deres alder på ansættelsestidspunktet, og hvor længe de har været ansat i branchen. Det betyder blandt andet, at man kan se, at der er sket en udvikling i risikoen over tid.

Der er i undersøgelsen forsøgt at tage højde for de risikofaktorer, der ligger uden for arbejdet, selv om oplysninger om livsstil ikke fremgår direkte af registrene. I stedet inddrager undersøgelsen en række andre livstilsfaktorer – som socialgruppe, civilstand og alder ved fødsel af første barn – for på den måde at beregne den risiko, der overvejende skyldes erhvervet.

ØGET RISIKO FOR TARMKRÆFT

Ansatte inden for politiet har øget risiko for kræft i tyk- og endetarm sammenlignet med andre lønmodtagere. For mænd gælder det en 20 pct. øget risiko for kræft i tyktarmen, og risikoen stiger med længden af ansættelsen. Således er risikoen 30 pct. forøget, hvis ansættelsen har varet længere end fem år. Hos kvinder er risikoen øget med 10 pct., men resultatet er ikke signifikant. (Er risikoen signifikant, betyder det, at der er stor statistisk sikkerhed for tallene).

Samtidig er der tendens til en stigning i risikoen henover perioden 1970-2003, og ansatte, som er født i 1945 og senere, har en tre gange forøget risiko. Ændringen kan altså muligvis skyldes ændringer i den erhvervsmæssige påvirkning.

Den relative risiko for endetarmskræft er øget med 30 pct. for mænd og 40 pct. for kvinder, og modsat kræft i tyktarmen er der sket et næsten konstant fald i risikoen i løbet af de ca. 30 år, som undersøgelsen dækker. Det tyder på en positiv ændring i de påvirkninger, der har været årsag til den forøgede risiko, og tilsyneladende er der i dag ikke længere øget risiko for kræft i den del af tarmen.

Man kender ikke til påvirkninger i arbejdsmiljøet, der med sikkerhed kan siges at øge risikoen for kræft i tyk- og endetarm, men man ved, at fysisk aktivitet og fiber-

(modelfoto)

Også når det gælder hudkræft, stiger risikoen med længden af ansættelsen.

holdig kost virker beskyttende. Det kan derfor virke paradoksalt, at netop politiet, som må antages at have et højere fysisk aktivitetsniveau end den gennemsnitlige lønmodtager, har større risiko for disse kræftsygdomme. Hvorvidt særlige kostvaner kan spille en rolle, giver undersøgelsen imidlertid ikke mulighed for at vurdere. Derudover er skiftarbejde mistænkt som årsag til tarmkræft, og den sammenhæng bør derfor undersøges nærmere.

ØGET RISIKO FOR HUDKRÆFT OG MODERMÆRKEKRÆFT

Rapporten viser, at der er sammenhæng mellem ansættelse i politiet og en øget risiko for både modernærke-

kræft og hudkræft. Således er risikoen for både modernærkekræft og hudkræft øget med henholdsvis 40 pct. for mænd og 20 pct. for kvinder (sidstnævnte er ikke signifikant).

Risikoen for modernærkekræft er betydeligt forøget, når ansættelsen har varet over 5 år, men ser ud til at falde igen ved ansættelse længere end 10 år. Lønmodtagere, der har været ansat i politiet i mellem 5 og 10 år, har næsten to gange så stor risiko (190 pct.), mens den er forøget med 40 pct. ved mere end 10 års ansættelse.

RISIKOEN FOR UDVALGTE KRÆFTSYGDOMME (1970-2003) FOR KVINDER OG MÆND ANSAT I POLITIET

Kræftform	Mænd		Kvinder	
	Antal	PR	Antal	PR
Mund	18	0,9	9	2,1*
Tyktarm	250	1,2*	64	1,1
Endetarm	153	1,3*	45	1,4*
Bugspytkirtel	61	0,8*	18	0,8
Lungehinde mesotheliom	6	0,4*	3	3,1
Nyrebækken og urinrør	30	1,5*	5	0,8
Modernærke (melanom)	114	1,5*	52	1,2
Hud (non-melanom)	598	1,4*	189	1,2*
Leukæmi	84	1,3*	17	1

Antal = Antal personer med kræft.
PR = Justeret relativ risiko
* statistisk signifikant (p<0.05)

Første søjle viser antallet af tilfælde af en bestemt kræftsygdom og anden søjle den relative risiko. Den relative risiko beskriver, hvor mange gange større eller mindre risikoen for en bestemt kræftsygdom er inden for én branche sammenlignet med risikoen i alle andre brancher. Eksempelvis betyder en relativ risiko på 1,5, at risikoen er 50 pct. eller 1,5 gange større. Er der tilføjet en * betyder det, at risikoen er signifikant, dvs. at der er stor statistisk sikkerhed for tallene.

Rapport

Rapporten er en del af en større undersøgelse, der kortlægger kræfttrisikoen i forskellige erhverv.

I undersøgelsen indgår mere end en halv million lønmodtagere, som i perioden fra 1970 til 2003 fik konstateret kræft.

Rapporten er udarbejdet af Kræftens Bekæmpelse for Branchearbejdsmiljørådet for service- og tjenesteydelser.

Rapporten hedder 'Kortlægning af risiko for kræft (1970-2003) blandt ansatte inden for politi, retsvæsen, fængselsvæsen og Forsvaret i Danmark' og kan findes på hjemmesiderne [www .can cer .dk](http://www.can.cer.dk) og www .bar -ser vice .dk